…ტამბა და რედაქცია
…ილისი, სასახლის ქ.,
…-აზნაურო ქარვასლა

…ხომწერნი გაზეთის დასაკვე-
…სამართავენ რედაქციის დილის
… საათამდე და საღამოს 6—7
…ჭ. ქ. საზ." წიგნის მაღაზიას.

…მოუწერავ წერილებს რე-
…დაქცია არ ბეჭდავს.

…ტორ მოლაპარაკება რედაქ-
…რთან შეიძლება ყოველ დღე.
…ტელეფონი № 363

ცნობის ფურცელი

ყოველ-დღიური გამოცემა

გაზეთის ფასი
ერთის წლით 6 მან., ერთის
თვით 60 კაპ.
თითო ნომერი 3 კაპეიკი
ფასი განცხადებისა
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ
გვერდზე 10 კაპ., მეოთხეზე—5 კ.

Типографія и Редакція
„Цнобисъ Пурцели"
тифлисъ, Дворцовая ул. д.
Дворянства.
Телефонъ № 363

…ასწაულისა გამო შემდეგი ნომერი „ცნობის ფურცლისა" გამოვა ხუთშაბათს, 22 აპრილს.

ქრისტე აღსდგა!

„ცნობის ფურცლის" რედაქცია

…დღეისათვის

ქრისტე აღსდგა!

…ჭეშმარიტად აღსდგა ქრისტე …რეთით და საერთო სიხარუ… და ბედნიერების დღეს „ცნო… ფურცლის" რედაქცია ულო… რა ყველა თავის მკითხვე… ქრისტეს აღსდგომას მიმარ… ორიოდე ძმურის სიტყვით …გაზრდა დედებს პაწაწკინა ბავ…ის მშობლებს.

…რმანეთის გამოჩენილი და …ბილი სწავლული პედაგოგი … თავის თხზულებაში სწერს: …ლს ექვს წელიწადში ბავშვი და…ან უფრო ბევრს სწავლობს და…, ვიდრე დავაჟკაცებული სტუ… პროფესორებისაგან და მოგ… სხვა-და სხვა საინტერესო ქვეყ…და ხალხას ხილვითო.

…რთლაც, ვინც კი ოდნავ მაინც …ვრებას დაჰკვირვებია, ვისაც …ვის ბუნებისათვის ოდნავ ჩაუ…ია დავვერწმუნება, რომ ის ხა…ავშვის ცხოვრებისა, რომელ…ც ზედ მოქმედობს დედა, …გი დაბადებიდგან ექვს შვიდ …ე, ჰქმნის კაცს.

…ამიანის ხასიათი, ზნე ჩვეუ…, მოთხოვნილება და გემოვ… სიფაქიზე და კეთილშობი… უცილობლად ისახება და …ვება სწორედ ზემოდ ხსენე… ხანებში. მიტომ ყოველი გო… და მოსიყვარულე დე…წორედ ამ დროს უნდა იჩენ…თავის ღვთაებრივ დანიშნულე… ბავშვის აღზრდას სამერმისოდ …ოლეელად, საქვეყნოდ და …და სადიდებლად.

თვით იგი, ვისიც მოსაგონებელად და სადიდებლად აგერ ათას ცხრაასი წელიწადია რაც კაცობრიობა აღტაცებით გაიძახის „ქრისტე აღსდგაო", სწორედ ეგრეთვე საოცარის სიყვარულით და გონიერებით იყო აღზრდილი ყოვლად სათნო და უბიწო დედისაგან.

სწორედ საგანგებო აღზრდამ ღვთაებრივის ყრმისამ გახადა ქრისტე იგი ქვეყნის ცრემლის შემშრობად და მანუგეშებლად...

მაშ ქრისტე აღსდგა!

ახალი ამბავი

*** გენერალი თავ. გ. ს. ხიმშიაშვილი. უმაღლესის ბრძანებით დანიშნულ იქმნა კავკასიის პირველ კორპუსის არტილერიის უფროსად. ეს თანამდებობა მხედრობაში დიდ ადგილად ითვლება.

*** სათავად აზნაურო თეატრი ადმინისტრაციის განკარგულებით დახურულ იქმნა მანამ თავადაზნაურობა შეაკეთებდეს მას ისე, როგორც თხოულობს საგუბერნიო ტეხნიკოსების კომისია.

*** რუსული დრამატიული წარმოდგენა. ორშაბათიდგან სახელმწიფო თეატრში დაიწყება რუსული დრამატიული წარმოდგენები ბ-ნი პეტიპას გამგეობით დრამა, როგორც ისმის, მშვენიერია და განსაკუთრებით აქებენ დრამატიულ არტისტს შუვალოვს.

*** დოღები. ტფილისში დოღი გაიმართება აპრილის 20—20. ქუთაისში კი დაიწყება 5 მაისს და ორს დღეს გასტანს.

*** გადადებული კონცერტი. ამას წინათ ჩვენს გაზეთში იყო გამოცხადებული, რომ აღდგომის მესამე დღეს ბ-ნი კავსაძე გამართავს კონცერტას, ახლა როგორც შევიტყეთ, ბ-ნ პოლიცმეისტერს ქართულ თეატრში ნება არ დაურთავს კონცერტის გამართვისა, რადგანაც თეატრი საშიშ მდგომიარებაშია.

*** საქართველოს აწმყო და წარსული. მზადდება გამოსაცემად რუსულ და უცხო ენებზე ისტორიული და სტატისტიკური ცნობანი საქართველოს კულტურის შესახებ.

1. მოკლე ისტორიული აღწერა საქართველოს პოლიტიკურ, საეკკლესიო და სალიტერატურო მდგომარეობისა.

2. ეკონომიური მდგომარეობის აღწერა საქართველოს წარსულის საუკუნის დამდეგიდან დღევანდლამდის.

3. ისტორიული აღწერა საქართველოს საგლეხკაცო საქმისა.

4. საქართველოს მართლ-მსაჯულება.

5. ისტორიული აღწერა საქართველოს ხელოვნებათა და მხატვრობათა.

6. საქართველოს სამუსიკო ხელოვნების აღწერა.

7. ისტორია საქართველოში დასტამბულ და გამოცემულ წიგნებისა.

8. საქართველოს არქეოლოგიის აღწერა.

9. ქართველთა სახალხო ექიმებისა და სამკურნალო საქმის აღწერა.

*** ისევ საქართველოზე პარიზის გამოფენაზე. მზადდება კოლლექცია:

1. საგეოგრაფიო რუკა საქართველოსი და სხვა და სხვა გეგმათა, საზოგადოებათა, რკინის გზების გამოკვლევათა, პროექტებისა და სხვა შენობათა, რომელთა ხელის მიყოფა და აგება შეიძლება ერთის ამ დარგის მცოდნეთაგან.

2. კოლლექცია ქართულს ენაზე გამოჩენილ ძველ და ახალ მწერლების ნაწარმოებისა, რომელსაც დართულ ექმნება უცხო ენებზე, მოკლე ცნობები შინაარსის შესახებ.

3. „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნთ-საცავის" კატალოგი უცხო ენებზე.

4. ამავე საზოგადოების სიძველეთ-საცავის კატალოგი (როინაშვილისეულისა) ფოტოგრაფიული სურათებითა, უცხო ენებზე.

5. სიონის საეკკლესიო სიძველეთ-საცავის კატალოგი ფოტოგრაფიულ სურათებით უცხო ენებზე.

6. კოლლექცია ფოტოგრაფიულ და სხვა გვარ ძველისა და ახალის ტაძრებისა, ციხეებისა, ადგილებისა, საქართველოს გამოჩენილ მეფეებისა, პოეტებისა, სასულიერო მამათა და საქართველოს სხვა და სხვა კუთხის მცხოვრებთა ტიპებისა, სურათებისა, უცხო ენებზე წარწერითურთ.

*** წიგნების გამომცემელთა საყურადღებოდ. მომავალი 1900 წლის, ანუ 19 საუკუნის დამლევს და 20 დამდეგის სახსოვრად ამა პარიზის იუბილეზე წარსადგენათ ვამზადებ 1900 ნაწყვეტს საინტერესო ზეპირსიტყვაობას, რომელიც იქნება ოც განყოფილებათ დანაწილებული, რომელსაც ქვემოდ ავღნიშნავთ მოკლედ.

ვინც ინებებს ამის გამოცემას თავის ხარჯით, კეთილ ინებოს და შეგვატყობინოს წერილით ამა აპრილის 28-მდე შემდეგი ადრესით: Въ Озургеты Кон. Гварамадзе, въ Книжный Магазинъ Таварткиладзе. წიგნი გამოვა დაახლოვებით 25—30 ლისტი, აკაკის „კრებულის" ზომისა. აი პროგრამაც:

განყ. I-ლი, ლექსები: ა) სასულიერო; ბ) საგმირო; გ) საისტორიო ანუ ისტორიული; დ) სამხედრო; ე) სატრფიალო (სააშიყო); ვ) მუშური (ნადური); ზ) მაყრული: თ) გასართობი; ი) იგავარაკი; კ) აფორიზმი; ლ) შაირები, მ) და სხვა და სხვა ნაწყვეტები

განყ. II რე. ზღაპრები და ლეგენდები: ა) მეცნიერული; ბ) გმირული; გ) გასართობი; დ) სააშიყო და სხ.

განყ. III-ე, ნათქვამები: ა) ისტორიული და ბ) აწინდელი ცხოვ-

რებიდან.

განყ. IV-ე: ა) ანდაზები; ბ) გაანდაზებული ლექსთა ნაწყვეტები, ანუ სიტყვის მასალები და გ) გამოცანები.

განყ. V-ე, მოსწრებული სიტყვები.

განყ. VI-ე, წვრილმანები.

განყ. VII-ე, ცრუმორწმუნეობა: ა) ავგაროზები (წერილითა); ბ) შელოცვები (სხვა და სხვა გვარისა); გ) ბანქოს თარგმა; დ) მკითხაობა (ფჩხილზე ხედვა); ე) ბრძნა და ვ) ცრუმორწმუნებაები.

განყ. VIII-ე, მეცნიერება: წერა-კითხვა (ხეხელაზე და სხ.)

განყ. IX-ე, ჰაერის ცვლილება, მეთოროლოგია და სხ.

განყ X-ე, მეურნეობა: ა) თესვა, მყნობა და რგვა; ბ) საქონლის და ფრინველების მოშენება და სხ.

განყ. XI-ე, ფიზიკური ვარჯიშობა: ა) საყმაწვილო და ბ) სავაჟკაცო (საგმირო) თამაშობა.

განყ. XII-ე, ჩვეულებები: ა) ქორწინებაში; ბ) ნათლობაში; გ) მარხვაზე; და დ) დღესასწაულებში.

განყ. XIII ე, წამლობა: კარაბადინით და ზეპირ-გარდაცემით.

განყ. XIV-ე, საოჯახო გამოსადეგი ცნობანი: ა) სალებავები; ბ) საჭმელები; და სხვა და სხვა მომზადებანი.

განყ. XV-ე, სიძველე: ნანგრევი ციხე-კოშკ საყდარ-საკერპო-ნასაფლავები; ბ) ღმერთები (კერპები); გ) ჭურჭლები, ფულები, იარაღები და სხვა და სხვ.

განყ. XVI-ე, ისტორიული ცნობანი (გადმოცემანი).

განყ. XVII-ე, ძველი ნაწერი: ა) სიგელები; ბ) წერილები; გ) წიგნები და სხ.

განყ. XVIII-ე, ძველი სახელები საქართველოში ხმარებული.

განყ. XIX-ე, ხალხის წარმოდგენა ანუ ფილოსოფია და სხვ.

განყ. XX-ე, ლექსიკონი.

კ. გვარამაძე.

*** **ბათუმი.** ქართველ მაჰმადიანებთა მუფთი. ბათუმში აქამდის ქართველ მაჰმადიანებთა მუფთი იყო ყველასგან ცნობილი ჰვერდელაძე, აჭარელი, სოფელ ზუნდაგელი. ეს მუფთი იყო პატიოსანი კაცი, ყველასაგან პატივცემული.

ქართველ მაჰმადიანების სწავლა-განათლება ამას დიდათ ენატრებოდა და ყველგან იმას ამბობდა, რომ თუ ჩვენმა ქართველ მაჰმადიანებმა სწავლა არ მიიღეს, უიმისოდ შავ ზღვაში ჩასაყრელი ვიქნებითო. ამის წინააღმდეგ მრავალი ხოჯა მოლები იყვნენ, მაგრამ ეს ყოველთვის სძლევდა მათ. ეს თავის გარშემო უფრო პატიოსან ხოჯებს იხვევდა გარს.

ესევე მუფთი იყო ბათუმის ოლქის მაჰმადიანთ „მეჯლისის“ ყადებთ უფროსი, ამ საქმეშიაც თავდაჭერილი.

ეხლა შევიტყეთ, რომ ეს მუფთი თავის მოვალეობიდამ გადამდგარა და ამის ნაცვლად დაუნიშნავთ ქობულეთის ხოჯა თავართქილაძე. თავართქილაძე ქართველი გვარის ხოჯაა, სტამბოლში გაზრდილი, მცოდნე მხოლოდ თათრულის ენის, თავის დედა-ენა, სამშობლო ქვეყანა და ისტორიის ოცნებაც არ ჰქონია. სანატრელია, რომ ახალმა მუფთმა თავის მოვალეობას ჯეროვანი ყურადღება მიაქციოს, ქართველთა მაჰმადიანებთ შორის მტერ ფანატიკ ხოჯებს ლაგამი ამოსდოს და საყოველთაოთ თავის ქვეყნის და გამგეობის მორჩილი იყოს, თორემ როგორც ჩვენ შევიტყეთ, ეს ამოურჩევიათ უმეტეს ნაწილ ისეთ ფანატიკ ხოჯა მოლებს, რომელთაც საქართველო და ქართველობა ჭირივით ეჯავრებათ და თქვენი მტერი მაშინ, თუ ეს მუფთიც მათი აზროვნების თანამოზიარე აღმოჩნდა, მაშინ დაიღუპება ყველა ის წახალისებაც, რაც კი მაჰმადიანებთ შორის აქამდის ათასნაირის ღწვითა, წიგნების ვრცელებით, ქაღაგებით და დირიგებით იქმნა აღორძინებული.

*** **ს. ძურთა** (ქართლი) დის მოკვლა. ამას წინად სო ქურთაში ერთი დედაკაცი ლულ იქმნა თავისივე ქრმის მკვლელი წინადაც ჰკუაზედ ლილსავით იყო, იმისაგან მო ნება არა ჰქონდათ მეზობლ და ცოლ-შვილი ხომ სულ ა კებული ჰყავდა: ხან სცემდა, მთელ ღამეს კარში ათენებდა სხვა.

ამ ბოლო ხანებში უფრო უფრო გაგიჟდა და ცოლის მ ლაკ დააპირა. დილის ათი სა იქნებოდა, რომ ცოლი კარ იჯდა და წინდასა ჰქსოვდა თ პატარა შვილისათვის; ამ ქმარს კიდევაც გაელესნა წ მივარდნილიყო მჯდომარე და თავი სამგან გაეყო გა ლის წალდით,

გულ-შეწუხებული ცოცხალ-მ რი დედაკაცი მიწაზედ უგრძ ლად დაემხო და შემზარავი ლი დაიწყო. ამ ღრიალზედ ცვივნულიყვნენ მეზობლები დედაკაცი ძლივს-ძლივობით, რი წყლის სხმის და ყურების ვის შემდეგ, მოესულიერებ მეზობლებმა შეუკრეს ჭრილ დედაკაცს და ლოგინში თბ დააწვინეს. ეს ამბავი მღვდელ ნაცვალს შეატყობინეს; მღვ მა თუმცა ბევრი დარიგება მ

ქართველობა პარიზის გამოფენაზე

მემამულეთა და მწარმოებელთა მიმართ.

თუმცა ტფილისისა და ქუთაისის გუბერნია სავსეა ყოველ-გვარის სიმდიდრითა და ბუნების უხვებითა და მრავლათ იზოვით ამ ქვეყნებში მადნეულობასაცა, სხვა და სხვა მცენარეულობასა და ცხოველ-პირუტყვსაცა, აგრეთვე სასოფლო მეურნობის ნაღვაწ-ნაამაგევსა, მაინც ზემოხსენებულ გუბერნიების მემამულენი დიდს გაჭირვებაში არიან, რადგან არ ეხერხებათ, რომ რიგიანად გამოიყენონ და მოიხმარონ სიმდიდრე და სიუხვე ბუნებისა.

რაკი ბლომი ფული და თანხა არ არის, რომელიც ისე საჭიროა ბუნების სიმდიდრის მოსაპოვებლად და სასოფლო-სამეურნეო წარმოების განსაკარგებლად, აუარებელი უხვება ჩვენის ქვეყნისა დღემდე ამაოდა სძევს და ყოველი დარგი სასოფლო მეურნეობისა ყოვლად დაცემულია და დავარდნილი.

თითოეულს ჩვენს მემამულეს, რომელიც კი ჰგრძნობს, რა გაჭირვებულ ყოფაშიაცა ვართ დღეს ეკონომიურად, ის უნდა ენატრებოდეს, რომ რაც შეიძლება ბევრმა კაპიტალისტმა გაიგოს და შეიტყოს, რა ულეველი სიმდიდრე წევს ჩვენს ქვეყანაში; ის უნდა ენატრებოდეს, რომ მოვიზიდოთ ბლომად ფულის პატრონები და სამეცნიერო ცოდნით აღჭურვილნი კაცნი ჩვენის ქვეყნის სიმდიდრის გამოსაყენებლად და ჩვენის წარმოების განსაკარგებლად.

ამ ნატვრის აღსრულებისათვის ბევრ გვარი ღონისძიება არსებობს და მათ შესახებ აქ ლაპარაკის გავრცელება არ შეიძლება; მაგრამ უეჭველია, რომ ამ ღონისძიებათა შორის უნდა ჩაითვალოს პარიზში განძრახული მსოფლიო გამოფენაცა; იქ, იმ გამოფენაზედ ჩვენ შეგვიძლიან დაახლოვებით გავაცნოთ დიდ-დიდნი წარმომადგენელნი მსოფლიო ვაჭრობისა, როგორც ჩვენის ბუნების ულეველ სიმდიდრესაც, ისე ჩვენის სასოფლო მეურნეობის სხვა და სხვა ნაწარმოებსა.

ამასაც ნუ დავივიწყებთ, რომ თუმცა ჩვენი სასოფლო მეურნეობის კულტურა და მრეწველობა პირვანდელ მდგომარეობაშია, მაინც ზოგიერთი იმისი დარგი, როგორც მაგ. ღვინო, ხილეული, ხორბლეული, მატყლეული, აბრეშუმეული, შალისა და აბრეშუმის ქსოვილები და სხვანი და სხვანი დღესაც მოცილეობას უწევენ მსოფლიო ბაზარზედ ევროპიის ამ გვარსავე ნაწარმოებს, რადგან თვითეული ეს დარგი მაღალის ღირსებისაა. მაგრამ, სამწუხაროდ, ამ სახარბიელო მოცილეობით სარგებლობენ, არა თვით ჩვენი მემამულენი, არამედ ჩარჩი ვაჭრები, რომელნიც ჩალის ფასად ყიდულობენ ჩვენს ნაწარმოებსა და მეტის-მეტად ძვირფასად კი ჰყიდიან ჩვენის ქვეყნის გარეშე

ჩვენ, ქვემორე ამისა ხელისმომწერ მემამულეთ, მხოლოდ ისა გვაქვს აზრად, რომ ყოველ მხრივ გავაცნოთ წარმომადგენელნი კაპიტალისა და სატეხნიკო ცოდნისა ტფილისისა და ქუთაისის გუბერნიებსა. ამიტომ მივმართავთ ჩვენისთანავე მემამულეებს ზემოხსენებულ ორისავე გუბერნიისა და ვთხოვთ მოგვეხმარნენ ამ ჩვენის აზრის განხორციელებისათვის მით, რომ მიიღონ მონაწილეობა პარიზის გამოფენაზე, ვითა ექსპონენტებმა.

პარიზის მსოფლიო გამოფენა დაიწყება 3 (15) აპრილს 1990 წ. და გათავდება იმავე წლის 24 ოქტომბერს. ჩვენის ექსპონატების განყოფილების მოსაწყობად და მათ დასალაგებლად შესაფერ ადგილზედ იმ პირთა ჩვენებით, რომელთაც მინდობილი ექნებათ 1990 წ. პარიზის მსოფლიო გამოფენაზედ რუსეთის განაპირა ქვეყნების (მათ შორის კავკასიის) განყოფილების მოწყობა, ა ჩეულ არიან ჩვენგან კაცები. ნი იკისრებენ ყოველ გვარს მასა და ხარჯსა, რომელიც საჭირო იქნება, რომ მიიღონ სპონატები და ქვემორე მ ნილი ცნობა ამავე ექსპონ ბის შესახებ; აგრეთვე რომ ზავნონ ის ექსპონატები პირ ჩვენ გვეყოლება განსაკუთრ წარმომადგენელი მემამულ ექსპონენტებისა, რომელსაც ვის დროზედვე მივცემთ ვე ბის ქაღალდს, რომ უფლება დეს პირობით შეეკრას ყვე ვინც მოინდომებს ჩვენის ე ნატების შეძენას, ან ვინც რებს ჩვენის მადნეულობის მოებას.

ამ ჩვენის თხოვნის უპირ სი აზრი ის არის, რომ ტ სისა და ქუთაისის მემამუ მა შეგვატყობინონ ქვემორ ნიშნულის ადრესით, რაც ლება მალე, თუ მოხსენებუ წარმოებთა შორის რა ექ ვიანთ მამულში და ზედ თონ საჭირო ცნობანიც წარმოებთა შესახებ: რაოდ რამდენი ფუთიანი, რა ზომ წონისაა ნაწარმოები, რა არის (გუბერნია, მაზრა, სო და სახელწოდება იმ მამულ სხვა ცნობანი).

ს ცემა კიდეც ჯოხით, მაგ-
რას შეასმენდა, გიჟი ხომ გი-
ა გიჟი.
ყალმა დედაკაცმა ერთი კვი-
უკან ამ ჭრილობისგან თქვე-
რი წაიდო.

ს. ბასიშვილი.

ს. მარტვილი (სამეგრელო)
ა მოძღვრას გადმოყვანა.
ლი რაჟდენ ქალაგანიძე,
ად სამღვდელო ალექსანდ-
ან კარგულებით, გადმოუყვა-
ს. აბაშიდან ახალ სამრევ-
ოფ. ინჩხურში. (მარტვილის
ადოებამი) თუმცა-და, მარ-
ა აბაშა კარგი სოფელი და
საზოგადოებაც არის, დიდად
ვსაც სცემდნენ მ. რაჟდენს და
ვაც, როგორც გავიგეთ, სა-
ოებას ნიშნად ერთგულის
იგიანის სამსახურისა, გაუ-
ვს მისთვის გამოსათხოვარი
ი და მიურთმევიათ მისთვის
რი, მაგრამ მაინც ეს ყოვ-
პატიოსანი მოძღვარი ჩვენ-
ც დიდი საჭირო არის. ყვე-
მოწაფენი და არა მოწაფე-
ანი, დიდ სიხარულში ვართ
აქ გადმოყვანით, იმ იმედით,
ს პატიოსანი მუშაკი კაცი
ბევრს რამეს გაგვიკეთებს.
ორი ნახევარი წლის სამსა-
ს. აბაშას დააჩნია, როგორც
ეკკლესიას, აგრეთვე სკოლასაც, რასაკვირველია მისი აქ ყოფნა ჩვენც დაგვემჩნევა.

— **ორიოდე სიტყვა** ურჩასო წიგნთ-საცავ-სამკითხველოს შესახებ. ჩვენი სამკითხველო ამ სამი წლის არსებობის შემდეგ, როგორც დრო გადის თან-და-თან ნივთიერ საშვალებით სუსტდება. მას დღემდი ასულდგმულებდა წევრებთაგან საწევრო წლიური შამოსატანი ფულები. მეორე წელში აგერ ჩავდექით, რომ შეწერილ საწევრო ფულების შამოტანაზე, რომელიმე წევრები ყურსაც არ იბერტყავენ.

აცოცხლოს ღმერთმან ბ. თეიმურაზ ივანეს ძე თოფურია მის მიერ ქალაქ ბათომიდან სამკითხველოსთვის წარმოგზავნილ ასი მანეთი ფულია, რომ ეს ერთი წელი ასულდგმულებს სამკითხველოს და ისიც აგერ-აგერ გამოილიოს. ზოგი თითო-ოროლა წევრები კი ჰყავს თანამგრძნობი და აწვდიან სამკითხველოს თავ-თავის დროზე საწევრო ფულებს, მარა ასეთი წვრილმანი ვერას შველის მას. საჭიროა ყველა წევრები გამოფხიზლდნენ და საწევრო ფულები დროზედ მოაწოდონ სამკითხველოს.

სამწუხარო ის არის, რომ მარტვილიდან სხვა-და-სხვა ადგილებზე ბევრია წარსული ნასწავლი კაცები და კარგათაც მდიდრები, მაგრამ უნდა გამოვტყდეთ, რომ ჯერ-ჯერობით კრინტიც არ დაუძრავთ და არც არაფერი უზრუნვიათ ხალხის გონებრივ განვითარებისათვის, იმ ხალხისთვის, რომლის ოფლითაც ისინი არიან აღზრდილნი და დღეს გაბედნიერებულნი. ამ წარსულ დღეებში ვიღაც მოკეთემ ოცდა ოთხი ქართული წიგნები წარმოუგზავნა ჩვენს სამკითხველოს, არ ვიცით ვისგან არის. გამგეობას სამკითხველოისას ძლიერ სურს შეიტყოს ამ კეთილ-მოქმედის პირის ვინაობა რათა მადლობა გამოუცხადოს.

მარტვილელი.

*** **ს. აწერის ხევი.** სკოლის მფარველობა. თავადმა ისიკო გრიგოლის ძე ფავლენიშვილმა შესწირა აწერის-ხევის შკოლას ბოსტნისა და ბაღის შემოსაღობათ ორმოცი ცალი მუხის გულის მარგილი, ღირებული ოთხ მანეთად; ამასთანავე აღუთქვა თვითონ და მათმა მეუღლემ იკისრონ წარმოდგენის გამართვა დაბა ცხინვალში, აწერისხევისავე შკოლის სასარგებლოდ. ვუსურვებთ იმ სასწავლებლის ერთგულს და მოსიყვარულე თავადს ისიკო ფავლენიშვილს, მალე განეხორციელებინოს თავისი კეთილი აზრი და ამითი დახმარებოდეს კავკასიონების მთებში მიგდებულ მოსწავლე ქართველებს და ოსებს. მღვდელი პავლე ჯარიევიც გულმოდგინეთ ზრუნავს აწერისხევის შკოლის საქმის წინ წასვლაზედ. თავის ხარჯით გაასწორებინა შკოლის ადგილი; მოუნდა ოცდა ხუთი მუშა ხელი, რომელიც ფულად შეადგენს ერთ თუმანზედ კიდევ მეტს. იმედია იმ პატივსაცემი პირების მაგალითს სხვებიც შეხედავენ და ამითი შეუწყობენ ხელს ახლად გამართულ სასწავლებელს. მით უმეტეს, რომ აწერისხევის შკოლის შეგირდების მშობლები, ძლიერ ღარიბები არიან, როგორც საერთოდ მთის ხალხი.

თ—ძე.

*** **პატარა ლიახვის ხეობა.** ნათესავის მოკვლა. ამ თვის პირველს შემაძრწუნებელი და იშვიათი ამბავი მოხდა პატარა ლიახვის ხეობაზედ. ს. ვანათის ქვემოთ, ლიახვის პირზედ, ცხინვალელმა ებრაელმა, ეგრედ წოდებულმა, იოსება ურიამ ჯარის კაცად ნამყოფმა, ხასიკვდილოთ დასჭრა, თავის ძმის-წულის ქმარი, ახალგაზდა ებრაელი აბრამა. აი, საქმე როგორია ყოფილა: იოსება მამისთვალოვი და მის სიძე აბრამა ერთად დადიოდნენ პატარა ლიახვის ხეობაზედ სავაჭროდ. თანხა სულ აბრამისა ყოფილა, ხოლო რასაც მოიგებდნენ ორთავესი იყო სანახევროდ. ერთი კვირის განმოამავლობაში ბლომად უვაჭრიათ. თურმე იოსება ურია, თავის წილსა სთხოვდა და აბრამა არ აძლევდა, თუ ფულის წართმევა უნდოდა ეს არავინ იცის; იოსებას ვანათში ცული უყიდნია და წასულან ცხინვალისკენ. ცოტა, რომ გასცილებიან ვანათს, იოსებას მოუვლია უკანიდგან აბრამასთვის და ისეთი ძალით დაუკრავს ცული თავში უკანასკნელისათვის, რომ ამბობენ აღარ მორჩებაო, დაჭრილი გაქცეულა კიდევ და მთოხნავებისთვის დაუყვირნია და წაქცეულა, ფული ისევ ზედა ჰქონია. დამნაშავე იოსება მაშინვე შეუპყრია პოლიციას და გამომძიებლისთვის გადაუცია. თუმცა ებრაელები ბევრი სცხოვრობს ცხინვალში, მაგრამ ამისთანა საქმე პირველი მოვლენაა მათში.

მართალაძე

ქართველი კლასიკები.

ღირსი მამა ლუკიანე გარესჯელს.

მისთანა მოძღვარნი,
ლოდოს და ლუკიანეს,
ქართველთ მთაებნი,
უღამონი ნათელნი,
უღადად უწყალოდ,
უზოგარნი კლდობენ,
უშვილთ იმრავლებენ,
გემოსა უგემონი,
აღიკარგვებენ, დღეს
მღინარით მდგომა დედი.

მიხეილ ულუმბელს

გნატრი ულუმბას,
დიდ ძალსა მეუნჯესა,
ქვათა სჰეკალთა,
ოქროთა უძვირესსა,
მიხაილს გვამი,
ლარნაკსა თვლვიდ დვაწლელსა,
ქართველ მფარველად,
მუნ მყოფსა აწ რომელნ,
ნიშთ მრავალ შექმნამანი,
აღისუფევა ზეცად.

ყურმოკრული საუბარი

მოსწრებული პასუხები

— ხედავ, ლიზა როგორ არშიყობს
— ვხედავ და ვიცი კიდეც მაზეზი — ლიზიკომ გადასწყვიტა ერთ-ერთი სულელი და ვირი შეირთოს.
— მაშ გაუფრთხილდი, ჩემო კარგო!

—

— შენ ჭკუა, ჩემს ბანქოში რათ იფურები.
— მაშ რა ვქნა, ჩემი ფეხვე ნახული მაქვს.

—

— სადამოს ამოდით, წარმოდგენა გვაქვს და საუკეთესო როლს ვთამაშობ.
— მე თქვენ ისე მიყვარხართ, რომ ყოველივე ტანჯვას ავიტან თქვენი გულისთვის.

რმები მიწად მოქმედებისა:
ესვა, ხორბალი, ქერი, სი-
.
ის გამოსახდელად ხმარებულნა
მობანი: კაკალი, სელი, შირ-
, გენაგერჩაკი, ზეთის ხილი
ველგვარი ზეთი, რომელიც
ა ამ მცენარეთაგან.
არენი, რომელნიც ძალიან იხვე-
ბა, რამი (ქინქარი), კანაფი,
აქო.
ბლო და სამღებრო მცენარენი:
ლანი და თუთუბო, ძირტკბილა.
ასნობა და მებოსტნეობა: ყურ-
ვაშლი, მსხალი, ქლიავი,
ქი, თხილი და სხვა საბოს-
ნაწარმოები.
ურვები: მურაბა, საზამთროდ
ული ბოსტნეული და ხმელი
.
ად და ჩამიჩად შენახული ხი-
ლი.
რად და მამხად შენახული ხორ-
: შინ გაზრდილი ფრინველი,
ს ხორცი, თევზი, ნანადი-
და სხვ.
ვინეობა: ღვინო სხვა და სხვა
სა და ღირსებისა, კონიაკი,
ლი სასმელები (ნალივკები),
ი, რომი, არაყი.
რეშუმეობა და მეფუტკრეობა:
შუმი, თაფლი, წმინდა სანთელი.
ეობა: თხილი ბერძნული და
ლი, მუხა, წიფელი, ქორაფი
რხალი): იფნა, შინდი, თე-
ლადუმა (კარალახი), ღვია (მოჟეველნიკი), ბზა (სამშიტი), ფუსტული (ფსტა) სალსალაჯი, წითელი ხე, ურთხელი (ნეგნოი) და სხვა.

ხელოსნობა და შინაი მრეწველობა: დანა, ნალი, თიხისა და ქაშანურის ჭურჭელი, იარაღი საოქრომჭედლო ნივთები, მაუდეული, შალეული, თივთიკი, თავსახვევები, ხალიჩა-ფარდაგები, ნაბდები, ნაბდის ქეჩები და ქუდები, აბრეშუმის ქსოვილები.

მთა მადნეული. ნავთი, გუდრონი, ასფალტოსი, კირი (КИРЪ), გლაუბერის მარილი, ქვა-ნახშირი, ანტრაციტი, გიშერი, სათი (МАГНИТЪ), რკინა, სპილენძი, თუთია (ЦИНКЪ), ოქროს-ქვა, ხრიოლითი (ОХРА), ტყვია, ვერცხლი, ოქრო, ქვა-გუნდა, დარიშხანა (მიშიაკი), კობალტი, ვერცხლის-წყალი, გოგირდი, ქვის-მარილი, ლიტოგრაფიის ქვა, მარმარილო, გრანიტი, ინფუზორიის მიწა (инфузорная земля), ცის ნატეხი (обсидіанъ).

მატყლეულ-ტყავეულობა და ნაწარმოები წველა დღებისა: მატყლი სხვა და სხვა ჯურისა და ღირებისა, ტყავი, რქა, ყველი სხვა და სხვა გვარისა, ერბო და კარაქი.

ადრესი, რომლითაც უნდა გამოიგზავნოს ყველა ცნობები, არის შემდეგი: ტფილისი, „ცნობის ფურცლის“ რედაქცია, რაფიელ ისარლოვის გადასაცემად.

რჩეული აზრები

—

✦ თუ შენ იტანჯები, თუ შენ ლოცულობ, თუ შენ გიყვარს მაშინ სწორედ კაცი ხარ.

✦ ამპარტავნობა იმგვარი თავმოყვარეობაა, რომელიც გარედ გამოდის ხოლმე, და თავდაბლობა კი ისეთი თავმოყვარეობა, რომელიც დაფარულია ხოლმე.

✦ კაცის გულს ვერ აამგერ თუ თვითონ ვერ აღელდები, კაცს ვერას დააჯერებ, თუ თვითონ არა გჯერა-რა.

✦ მარტოობა და სიმშვიდე სახლისა იგივეა, რაც ზომიერი ჭამა-სმა ჯანმრთელობისათვის.

✦ მეტის-მეტი სიბერე თუ ახალგაზდობა ორნივე ხელს უშლიან გონიერებას.

✦ გონიერება გვაძლევს შორს მხედველობას, სიმშვიდე-სიწყნარეს და სიწყნარე კი სათნოებას.

✦ როდი უნდა სთქვან ეს და ეს კაცი ამდენი ქონების პატრონიაო, არამედ ესა და ეს ქონება ამ კაცის პატრონიაო.

✦ მოიგონეთ თუ რა სიკეთეს უშვრება ადამიანობას კარგი კაცის მაგალითები, და მაშინ გაიგებთ, რომ მათი ხსოვნა ისეთივე ძვირფასი ადამიანობისათვის, როგორც თვით მათივე ცხოვრება კაცთა შორის.

გასართობი

—

ფილოსოფოსს არისტიპს ერთხელ ძრიელ მოუნდა თურმე თურაჯი და ერთში მისცა 50 დრახმა. ეს რომ გაიგო მეორე ფილოსოფოსმა უსაყვედურა:

— აბა რასა ჰგავს ფილოსოფოსი კაცი და ეგეთი ხარჯი, თურაჯში 50 დრახმის მიცემა ვის გაუგონიაო.

— ერთი გროში რომ ღირებულიყო, მაშინ ხომ შენც იყიდდიო? უთხრა არისტიპმა.

— რატომაც არა, ერთ გროშად ვიყიდდი.

— ჰო და, სწორედ ჩემთვის 50 დრახმა ისევეა, როგორც შენთვის ერთი გროშიო.

სხვა-და-სხვა ამბავი

—

„ფიგაროს“ რედაქციის-მიერ მეფე ოსკარის მიღება. შვეციის-ნორვეგიის მეფე ამ ჟამად პარიზში იმყოფება და მოინდომა ენახა ცნობილი გაზეთის „ფიგაროს“ რედაქცია, რომელმაც მეფის პატივსაცემლად გამართა თავის დარბაზებში მშვენიერი მუსიკალური და სალიტერატურო დილა. ამ დილაზე რედაქციაში იყო რაც კი რამ არის საუკეთესო პარიზში მწერლობაში არტისტებში, მუსიკაში და სხვ. მოწვეულები იყვნენ აგრეთვე მინისტრები და უცხო სახელმწიფოთა ელჩები. მეფე ოსკარი ესაუბრა მრავალ ჟურნალისტებს (თვითონ მეფე მშვენიერი და ცნობილი მგოსანია—პოეტი), მეფემ რედაქციაში დაჰყო საღამოს 7 საათამდე და დიდი მადლობა გადაუხადა გაზეთის თანამშრომლებს გულმხურვალე დახვედრა და მიღებისათვის.

წვრილი ამბავი

—

აბრეშუმის ჭიის მუშაობა. გამოანგარიშებულია, რომ თითო არშინ ნაქსოვ აბრეშუმზე უნდება მუშაობა 50—იდგან 140 პარკისა; ეს იმიზეა დამოკიდებული თუ რა სისქე აქვს ნაქსოვს. გამოანგარიშებულია აგრეთვე, რომ ქალის კაბას, წმინდა აბრეშუმიდან, უნდება 1,200—1,300 ჭიის მუშაობა.

შარშან გერმანეთის დედოფალ იმპერატრიცას თურმე შეუკვეთნია წმინდა აბრეშუმის ნაქსოვი ჩინეთში, რომლის აბრეშუმი განთქმულია მთელს ქვეყნიერობაზე, და მარტო 1 ერთი არშინი დამჯდარა თურმე 600 ფრანკი, ესე იგი 250 მანათი. რა თქმა უნდა, რომ ნაქსოვი მეტად ხელოვნური იყო თურმე.

დეპეშები

(«რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან»).

13 აპრილი

შერბურგი. რუსეთის ხომალდი „კრეისერ“ ბალტიის ზღვისაკენ გაემგზავრა.

პარიზი. „ფიგარომ“ დაბეჭდა პოლკოვნიკის კიუინეს ჩვენება. ეს მოწმე ამბობს, რომ დრეიფუსია ბორდეროს ავტორი, ხოლო დიუ-პატი-დე-კლამმა-კი შეადგინა ის ყალბი საბუთის ქაღალდები, რომლის შეთხზვაც ანრისა ჰბრალდებაო.

„Matin“ იუწყება, რომ დღეს ესტერგაზის მეუღლემ განქორწინება ითხოვაო.

„Echo de Paris“ სიტყვით, საკასაციო პალატა თავის უკანასკნელ განაჩენს 20 მაისს გამოაცხადებსო.

14 აპრილი

მოსკოვი. მოსკოვში არსდება გასათხოვარ ქალების საურთიერთო დამხმარებელი კასა. ფულები შეაქვთ ქალების მშობლებს ანუ ნათესავებს. თითო ქალს მზითვად მიეცემა სამი ათას მანეთამდე.

პარიზი. პეტერბურგის ქალაქის მოურავმა ლელიანოვმა დაადო ფორის საფლავს გვირგვინი პეტერბურგის სახელით. სასაფლაოზედ დიდძალი ხალხი მოგროვდა. სასაფლოზე აშენებულ იქმნა სამლოცველო, რომელიც რუსეთისა და საფრანგეთის ბაირაღებით მორთეს. დამსწრეთა შორის იყვნენ ქალაქის საბჭოს მრავალი წევრი და წარმომადგენელნი რესპუბლიკის პრეზიდენტისა, გარეშე საქმეთა მინისტრისა და რუსეთის ელჩისა. ლოცვას შემდეგ, რომელიც წაიკითხა რუსის მღვდელმა, ლელიანოვმა საფლავზე დაადო გვირგვინი და სიტყვა წარმოსთქვა, რომელშიაც აქო ფორი, მოიგონა-რა ის დაუვიწყარნი წამნი, როცა იგი პეტერბურგში იყო.

პარიზი. პრეზიდენტ ლუბეს მინდობილობით, დელკასემ გარდასცა დღეს თავად ურუსოვს საპატიო ლეგიონის ორდენი.

საღამოს დელკასე და მისი მეუღლე სადილს გამართვენ ლელიანოვის პატივსაცემლად, რომელზედაც მიწვეულნი არიან თავადი ურუსოვი და რუსეთის საელჩოს წევრები.

საკასაციო სასამართლომ გარდასწყვიტა ჩვენება მოუსმინოს პატი-დეკლამს.

პარიზი კუნიე თავის ჩვენებ[illegible] ამბობს, რომ არის ერთი წერ[illegible] 1895 წ. 17 იანვრიდგანა შვ[illegible] კოპენისადმი, ამ წერილში სხ[illegible] შორის პერიესაგან გადადგომ[illegible] ლაპარაკი და სიტყვები: „დრ[illegible] ფუსს შესახებ სიწყნარეა“ ბო[illegible] ხედამენ რომ მე კარგა მოვ[illegible] ულვარო, კუნიეს სხვა საბუ[illegible] მოჰყავს და ამტკიცებს რომ დრ[illegible] ფუსი დამნაშავეა, თუნდაც [illegible] ბორდერო მისი დაწერილი[illegible] იყოსო.

რედაქციისაგან

—

ვერ დაიბეჭდება წერილები.
ხიდისთავიდან—მეთვალყურესი.
ხურამიდან—ხორავასი.
შემოქმედიდან—შორეულისა.
ავნევიდან—ფრონის-პირელისა.
ძეგამიდან—მისივე.
ახალსენაკიდან—ილიკოსი.

განცხადებანი

КУРСЪ БУХГАЛТЕРІИ,

состоящій изъ слѣдующихъ предметовъ:

1) **Бухгалтеріи** двойной итальянской по разнымъ отраслямъ торговой [illegible]мышленности,
2) **Коммерческой ариѳметики** (банковыя и торговыя операціи),
3) **Ариѳметики на счетахъ.**
4) **Коммерческой экономіи,**
5) **Торговыхъ и вексельныхъ** узаконеній.

преподаетъ **И. Я. БРОНЪ-ФОНЪ-БРЕННЕРЪ, препод. тифлисскихъ уче[illegible] заведеній**

Плата за весь курсъ 60 руб.

Курсъ 3-мѣсячный, при ежедневныхъ занятіяхъ въ теченіе [illegible] часовъ, по вечерамъ. Начало занятій—1-е число каждаго мѣс[illegible]

За успѣшныя занятія лучшія аттестаціи отъ учебнаго началь[illegible]

Составленная И. Я. Бронъ фонъ-Бреннеръ книга «Коммерческая ар[illegible]тика» содержитъ въ себѣ VII отдѣловъ: 1) ариѳметич. вычисленія на сч[illegible] 2) монетныя вычисленія, 3) товарныя сдѣлки, 4) вексельныя операціи, 5[illegible]говыя товарищества, 6) банки и ихъ операціи, 7) биржевыя операціи ([illegible] дачъ и таблицы). Цѣна 2 руб. **Продается во всѣхъ книжныхъ магазина[illegible] автора: Михайловская ул., № 71.**

(100—[illegible]

სამკურნალო და სასარგებლო დასალევი

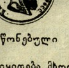

ქეფირი და კუმისი

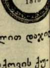

ერთად ერთი ქარხანა რომელიც არსებობს 1887 წ.

მოწონებული სამკურნალო უწყებისაგან და მენდლით დაჯი[illegible]დოვებული ორს გამოფენაზე.

იყიდება მხოლოდ ო. კორონასთან ლორის-მელიქოვის ქუჩაზე ზუბალოვის სახლებში ოფიცერთა საეკონომიო საზოგ[illegible]დოების წევრთათვის და მოწაფეებთათვის, ფასი დაკლებულია.

(100—10) ო. კორონა.